

Finanšu ministrs ar ES kohēzijas un reformu komisāri pārrunā ES fondu lomu Latvijas ekonomikas stimulēšanā

Publicēts: 02.02.2023.

[ES fondi](#)

[Jaunami](#)

[Finanšu ministrs](#)

Ceturtdien, 2. februārī, finanšu ministrs Arvils Ašeradens tikās ar Eiropas Savienības (ES) kohēzijas un reformu komisāri Elīzu Ferreiru (*Elisa Ferreira*). Komisāre ieradās pirmajā vizītē Latvijā, lai atzīmētu Partnerības līguma un ES fondu programmas apstiprināšanu 2021-2027. gada periodam. Tikšanās laikā tika pārrunāta ES fondu loma ekonomikas stimulēšanā, saskaroties ar inflāciju un ekonomikas bremsēšanos.

☞ Eiropas Komisijas kohēzijas un reformu komisāre Eliza Ferreira: *“Esmu gandarīta, ka Latvija turpina īstenot kohēzijas politikas programmu 2021.–2027. gadam. Eiropas Savienība nodrošinās finansējumu 4,4 miljardu eiro apmērā Latvijas ieguldījumiem atjaunojamos energoresursos, pētniecībā un inovācijā, konkurētspējā, ilgtspējīgā transportā, prasmēs, izglītībā un sociālajā integrācijā. Pēdējo divdesmit gadu laikā Latvija, pateicoties arī kohēzijas politikai, ir ievērojami palielinājusi savu labklājību un uzlabojusi dzīves kvalitāti. Mēs turpinām darbu šajā virzienā, iestājoties par līdzsvarotu teritoriālo attīstību visos Latvijas reģionos, lai konkrēti ieguvumi būtu ikvienam iedzīvotājam.”*

Latvijas ekonomikas attīstībai nākamo septiņu gadu laikā ir pieejams kārtējais apjomīgais ES fondu finansējumu vairāk nekā 5,4 miljardu* eiro apmērā. Tās ir visnozīmīgākās investīcijas Latvijā, kuras veido lielāko daļu, ap 50 %, no kopējā publiskā finansējuma. Šī gada viena no prioritātēm ir šo investīciju ātrāka ieplūšana Latvijas ekonomikā.

ES fondu ieguldījumi ir lielā mērā veicinājuši Latvijas pietuvošanos ES ekonomikas vidējam rādītājam. Tā, piemēram, 2004. gadā Latvijā IKP uz vienu iedzīvotāju bija 47 % no ES vidējā rādītāja, savukārt 2021. gadā tas sasniedzis 72 %. Šobrīd Latvijas ekonomikā valda recesija, un ES fondu atbalsts ir nozīmīgs ekonomikas attīstībā. Pēdējos gados ekonomikas izaugsme saskaras ar nozīmīgiem izaicinājumiem, ko radījis Krievijas karš Ukrainā un Covid pandēmija. Līdz ar to tiek piedzīvota nebijusi inflācija 20 % līmenī, kas rada lielu nenoteiktību tirgos, kā arī palēnina ES fondu projektu īstenošanu. Vienlaicīgi pieaug vajadzība pēc ieguldījumiem aizsardzībā un energodrošībā.

☞ *“Jaunā valdība ir apņēmusies veicināt ekonomikas transformāciju labākai dzīvei Latvijā. Augstas inflācijas un procentu likmju apstākļos kohēzijas politikas finansējums ir efektīvākais un ātrākais veids pieejamo investīciju ieguldīšanā, tādējādi palīdzot sasniegt valsts izaugsmes mērķus. Šogad pieejamais ES fondu un Atveseļošanas fonda finansējums 1,3 miljardu eiro apmērā būs viens no impulsiem valsts prioritāro pasākumu īstenošanā,”* pauž finanšu ministrs Arvils Ašeradens.

Vienlaicīgi ministrs sarunā ar komisāri uzsvēra nepieciešamību ES fondu ieviešanas sistēmu padarīt elastīgāku un dinamiskāku, spējīgu ātri pielāgoties jauniem izaicinājumiem, kad tie rodas. Kā arī ministrs uzsvēra nepieciešamību ES fondu ieviešanas administratīvo sistēmu padarīt vienkāršāku un vairāk orientētu uz sasniedzamajiem rezultātiem, racionalizējot īstenošanas sistēmas procesus.

Tikšanās beigās tika panākta vienošanās par kopīgu darbu pie tā, lai nodrošinātu, ka ES fondu ieguldījumi ir vērsti uz to galveno mērķi – ekonomiskās attīstības atšķirību mazināšanu starp dalībvalstīm.

2021.-2027. gada ES kohēzijas politikas investīcijas paredzēts novirzīt sešiem galvenajiem virzieniem. Pirmais no tiem – viedāka Eiropa paredz inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas, pētniecības un prasmju attīstīšanu, atbalstu uzņēmējdarbībai un

digitalizācijai. Otrais virziens – zaļāka Eiropa paredz virzību uz klimatneitralitāti, pielāgojoties klimata pārmaiņām un īstenojot vides aizsardzības politiku. Trešais virziens – ciešāk savienota Eiropa, kas mērķēts droša, ilgtspējīga un pieejama transporta attīstības veicināšanai. Ceturtais ieguldījumu virziens – sociāla un iekļaujoša Eiropa – vērsts uz Latvijas iedzīvotāju vienādu iespēju un piekļuves nodrošināšanu izglītībai, veselības aprūpei un darba tirgum. Piektais no virzieniem – iedzīvotājiem tuvāka Eiropa – veicinās ilgtspējīgu un līdzsvarotu reģionu attīstību. Savukārt pēdējais, sestais virziens paredz atbalstu sociālekonomisko grūtību risināšanai saistībā ar pārkārtošanos uz klimatneitralitāti.

**ES kohēzijas politikas programma 2021.-2027. gadam (Eiropas Sociālais fonds plus, Eiropas Reģionālais attīstības fonds, Kohēzijas fonds, Taisnīgas pārkārtošanās fonds), ESF+ programma materiālās nenodrošinātības mazināšanai (Eiropas Sociālais fonds plus), Rīcības programma zivsaimniecības attīstībai 2021.-2027. gadam (Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonds).*

[Foto no tikšanās](#)

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/finansu-ministrs-ar-es-kohezijas-un-reformu-komisari-parruna-es-fondu-lomu-latvijas-ekonomikas-stimulesana>